

telboek voor
mpen, N. V.

men die zich
sine kinderen
ren verschijnt
le werk van
te studie van
die de Jeugd
s studie voor-
sche, als wel
zinning. Dat
heeft, zou ik
ig makende"
at we met de
is. Maar we
karakter van
t. En zoo is
elling en den
zijn. K. S.
ten. Uitgave
nag.

papier. Geen
ingeltes-met-
weiland en
et goede let-
an een brief-
i. K. S.

Gouden Teu-
N.V., Kam-

ig leven heb-
Merkwaaardig,
endeel, dat is

den meer dan
ed. Doch dit
tijdsomstan-
uden Teugels.
andigen, van
jn „neutrale“
h haar chris-
eringsgeschie-
geboden, een
keer te weeg,
issen, die de
c. Het is een
ierd, de per-
g. De dialoog
meel. Typisch
rijdige oude
rtissen heel
en door een
ijkheid geven
hebben aan-
dit gegeven
een feesten“.
wordt veel in
erkelijk chris-

e figuur, stel-
het slot haar
eel voor „het
k ben te oud
geschreef, te

bewijs, dat het
ad vraagt om
dertijd trach-
ert het goede
e oorzaak der
de betekenis
telijke gezins-
is een keurig

H. S.

ngen van den
Kees Boeke,
van een zij-
heeft ook dr
haar auteur
rijft in „Cor-
eeniging van
sen) (11 No-
Rotterdam:
oningin thuis“

rheen de kin-
bben de prin-
heeft Prinses
het feit, dat
t met de volle
Christusbelijder

r de kinderen,
opvoeden en
t, te leven uit
t gaf de grote

n Kees Boeke
ak is met de
and de stich-
ap aldus ge-

typeerd. En ook Boeke zelf, die als eerlijk mens wars
is van alle onwaarschijnlijkheid en eens uitsprak, dat hij
niet in een persoonlijk God geloofde, noemt zich niet
met de schone naam Christusbelijder. In het laatste
hoofdstuk van zijn boek „Kindergemeenschap“, waarin
hij handelt over de geestelijke achtergrond van zijn
werk, spreekt hij wel in Tolstolaanse zin over de leer
van Jezus, als zijnde: geen bezit hebben, geen dwin-
gende autoriteit dragen, niet meedoen aan een oorlog.
Wel noemt hij zijn opvatting „het nieuwe Christendom“.
Maar dat heeft niets uit te staan met 't Schriftuurlijk
Christendom. Want immers „het Neo-Christendom er-
kent geen „God“, geen „Kerk“, geen dogma, dus ook
geen professie, geen liturgie of ritueel, geen Wet, geen
hemel en geen hel, geen „verlossing-door-het-bloed“, geen
Bijbel als onfeilbaar woord Gods“.....

Hoe kan men van iemand die dat belijdt neerschrij-
ven: Christusbelijder, consequent Christusbelijder, ja
zeer consequent Christusbelijder. En dat bovendien nog
„met de volle overgave van zijn hart“.

Hoe kan men diens opvoedingswerk typeren als
„leren leven uit en naar de liefde van Christus“?
Dit is een ontstellend lichtvaardig woordgebruik en
'tgeven van een schone schijn aan feiten, die velen
onder ons betreuren. De schrijver kan zich niet ver-
ontschuldigen door te wijzen op de bepaling in die zin:

PERSVERSLAG 5e SYNODE-WEEK (slot)

Zitting van Woensdag 17 November.

De praeses opent de zitting met het laten zingen van
Psalm 150: 1, leest Psalm 150 en gaat voor in gebed. Bij
het appel blijkt, dat De Bosscha afwezig is.

Voortgezet wordt de in de zitting van Maandag afge-
broken bespreking van het rapport van Commissie IV
inzake een nieuwe psalmberijming. De rapporteur, Prof.
Veenhof, beantwoordt de in de vorige zitting gemaakte
opmerkingen.

Spreeker werpt een blik terug om de noodzaak van het
verdwijnen onzer psalmberijming aan te toonen, betoogt
verder de wenselijkheid van onze medewerking aan het
tot stand komen eener nieuwe berijming. Hij wijst daar-
bij op punten van overeenkomst tusschen psalmberijming
en bijbelvertaling.

Bij een psalmberijming, die straks gezongen wordt en
cruze scholen en gezinnen binnendringt, ligt het gevaar
voor de deur, dat daarmee kettersche gevoelens ingang
onder ons krijgen. Tegen dit gevaar kunnen we nu nog
door ons deelnemen aan de herziening der berijming van
Ds Hasper actief zijn. De kwestie van een eventuele her-
ziening is nu wel aan de orde. Die blijft in de vrijheid
der plaatselijke kerken. Waar de Synode van Dordrecht
bepaalde, dat in de Kerken de 150 Psalmen Davids zullen
gezoongen worden, daar ligt voor de hand, dat ter uitvoe-
ring daarvan een berijming noodig was. Deze Synode
heeft ook zelf wel de vertalers benoemd waaraan we onzen
Statenbijbel te danken hebben. Ook in de tweede ronde
worden bezwaren genoemd, waarbij de gedachte, dat dit
niet een zaak is die de kerken in 't gemeen aangaat, maar
aan de plaatselijke kerken dient overgelaten, nogmaals
naar voren komt. Ook het werk, dat in dezen particulier
reeds door predikanten is ondernomen kan aan het werk
van eventueel te benoemen deputaten ten goede komen.
Na beantwoording door den rapporteur wordt tot stem-
ming overgegaan. Aangenomen wordt het volgende:

De synode:

constateerende,

a. dat thans aan de kerken de nieuwe psalmberijming
van Ds Hasper in een door den auteur met medewerking
van de Stichting-Psalmgezang herziene doch nog niet
definitieve editie ter kennisneming en keuring werd aan-
geboden;

b. dat de mogelijkheid bestaat, dat ook door en namens
de Gereformeerde Kerken op de vaststelling van den de-
finitieven vorm van deze berijming alsnog invloed kan
worden uitgeoefend;

overwegende,

a. dat de thans in gebruik zijnde psalmbundel ernstige
fouten vertoont, speciaal in de weergave van wat de
HEERRE in de psalmen openbaart en in de Schriftmatig-
heid van zijn berijmingen en het daarom zeer gewenscht
is, dat hij verbeterd of door nieuwere vervangen wordt;

b. dat de vraag, welke psalmberijming in den offici-
eelen eeredienst der kerken zal gebruikt worden een vraag
is, welke ook de kerken in het gemeen regardeert, zoodat
de beantwoording van deze vraag méé tot de competen-
tie van een generale synode behoort;

c. dat door zeer vele kerken de synode verzocht werd
het daarheen te leiden, dat ook namens haar alle moge-
lijke en gewenschte invloed op de totstandkoming van
den definitieven vorm der berijming zal worden uitgeoef-
end;

besluit,

a. de kerken nogmaals op te wekken ernstig kennis te
nemen van de herziene psalmberijming welke haar dit
jaar werd aangeboden;

b. enkele deputaten te benoemen, welke deze psalmbe-
rijming zullen onderzoeken, speciaal wat betreft de vraag
of de geboden berijmingen de gedachten van de oorspron-
kelijke psalmen zoo juist mogelijk weergeven;

c. deze deputaten te verzoeken hun opmerkingen over
en kritiek op dezen herziene psalmbundel mede te deelen
aan de instanties, welke den definitieven vorm van
den nieuwen psalmbundel zullen vaststellen;

d. dezen deputaten op te dragen rapport omtrent hun
arbeid uit te brengen aan de e.k. generale synode en deze
tevens een gedocumenteerde beoordeeling van den defi-
nitieven psalmbundel aan te bieden, indien deze tijdig ge-
noeg zal verschijnen, welk rapport en beoordeeling zoo
spoedig mogelijk aan de kerken dienen toegezonden te
worden;

e. deze besluiten ter kennis te brengen van de kerken
en personen, welke zich over deze zaak tot de synode
wenden.

Hierop komt in behandeling het rapport van Commis-
sie I betreffende het rapport van Deputaten voor Corres-
pondentie met de Hooge Overheid. Rapporteur is Ds F.

„naar Haar overtuiging“. Men gaat niet vrijuit als men
critiekloos een verkeerde voorstelling van zaken door-
geeft. Bovendien zegt prof. Waterink in het Post
Scriptum op de laatste bladzijde: „Natuurlijk blijft ieder
woord, dat in dit boek staat, voor mijn rekening“.

Men krijgt onwillekeurig de indruk, dat de Werk-
plaats te Bilthoven een school is waar een bij uitstek
Christelijke opvoeding wordt gegeven. Dat klopt niet
met hetgeen Kees Boeke er zelf van mededeelt in zijn
boek.

En het dient nergens toe om een minder prettige
waarheid door schoon klinkende termen voor ons volk
te verbloemen.

In het uit dr Waterink's boek genomen citaat stapt
de auteur van het refereeren over naar het zelf po-
neeren. En naar het publiek profeteeren. Wij voor ons
meenen ook, dat de (naar het oordeel der liefde aan-
genomen) poging tot profeteeren ditmaal is uitgeloo-
pen op een valsche profetie. Op paedagogisch terrein,
uit den mond van den directeur van een Paedagogisch
Instituut, inclusief adviesdienst, van den eersten
paedagogischen hoogleraar, die verbonden is aan wat
hij bij voorkeur noemt de eenige gereformeerde uni-
versiteit ter wereld.

K. S.

A. den Boeff. Na lezing van het rapport volgt een korte
discussie, waarna de synode zich vereenigt met deze sa-
menfattende uitspraak:

1e. Deputaten dank te zeggen voor den velen door hen
verrichtten arbeid en hen te déchargeeren;

2e. opnieuw deputaten met enkele secundi te benoemen
voor correspondentie met de Hooge Overheid.

Hierna wordt de zitting geschorst tot 2 uur.

Om 2 uur heropent de praeses de zitting met het laten
zingen van Psalm 56: 5. Bij het appel blijkt Ds de Goede
vervangen door Ds Krijtenburg; br Koolstra is verrok-
ken.

In behandeling komt het rapport van Commissie I over
het verslag van de werkzaamheden van de curatoren der
Theol. Hoogeschool. Rapporteur is Ds F. van Dijk. Na
korte bespreking van de voorstellen der Commissie wor-
den deze aangenomen.

De synode besluit:

1. aan de deputaten-curatoren onder dank décharge
te verleen van hun in opdracht van de kerken verrich-
ten arbeid;

2. het schrappen van art. 10 en de wijziging dienovereen-
komstig van art. 11 in de „Bepalingen tot regeling van
het verleen van pensioen aan hoogleraren der Theol.
Hoogeschool“ goed te keuren;

3. goedkeuring te hechten aan hetgeen als „eischen
voor het doctoraal examen“ werd vastgesteld;

4. goed te keuren het voorloopig besluit der deputaten-
curatoren, waardoor aan een alumnus met eindexamen
H.B.S. de mogelijkheid werd geopend om te worden in-
geschreven als student aan de Theologische Hoogeschool,
en de deputaten-curatoren aan te bevelen in het vervolg
in dergelijke voorkomende gevallen, in overleg met de
Hoogleraren, gelijklijk te handelen, met handhaving van
de beperkende bepaling, dat zij, die dit verlangen, betu-
gen, de ernstige begeerte te hebben predikant te worden,
en geen examens zullen mogen doen alvorens ze de vere-
eichte diploma's in hun bezit hebben;

5. de deputaten-curatoren te verzoeken aan de e.k. ge-
nerale synode een instructie voor de deputaten-curatoren
ter vaststelling voor te leggen, terwijl tot zoolang deze
instructie geacht wordt vervat te zijn in het reglement
voor de Theologische Hoogeschool en het dienovereen-
komstig beslotene op de voorgaande en deze generale
synode;

6. de deputaten-curatoren te machtigen elk jaar naast
de „Handelingen der Curatoren“ een verslag betreffende
de Theologische Hoogeschool aan de kerken toe te zen-
den;

7. goed te keuren de ontheffing van Prof. Dr K. Schild-
er van de functie van bibliothecaris en de benoeming
van Prof. Deddens als zoodanig, onder bijzonderen dank
aan Prof. Schilder voor het vele en betekenisvolle werk
door hem in dezen verricht;

8. zich aan te sluiten bij de woorden van/waardeering
en dank, gericht aan het „Bestuur der Stichting“ en het
„Vrouwencomité“.

Vervolgens wordt door Ds D. K. Wielenga gerapporteerd
voor Commissie III over het rapport voor de Voor-
opleiding voor de Zending. Zonder bespreking worden de
uitspraken der commissie aanvaard, deze luiden:

1. het voorgestelde leerplan van de deputaten goed te
keuren;

2. deputaten dank te zeggen voor hun arbeid;

3. geen nieuwe deputaten te benoemen, maar de te
benoemen zendingdeputaten op te dragen deze zaak ver-
der te behartigen.

Hierna rapporteert br Kroes voor Commissie III over
het nasien van de boeken en bescheiden van den pen-
ningmeester van de generale deputaten voor de zending.
Dit nasien betreft de jaren 1946 en 1947. Besloten wordt
op voorstel dezer Commissie bedoelden penningmeester
over die beide jaren décharge te verleen.

Nog wordt voor de avond-pauze door br Van Spronsen
voor Commissie IV voorlezing gedaan van de door deze
commissie opnieuw geformuleerde adviezen inzake de
geestelijke verzorging der militairen. De bespreking hier-
van wordt onderbroken en de vergadering geschorst tot
half zeven.

De praeses heropent te half zeven de vergadering met
het laten zingen van Psalm 25: 6. Bij het appel blijkt,
dat Prof. Holwerda en br Hoortje afwezig zijn; br
Hoortje is vervangen door br J. van Dijk, die door op-
staan zijn instemming met de drie formulieren van Eenig-
heid betuigt. De bespreking van de adviezen, bovenge-
noemd, wordt voortgezet. Ten aanzien van de vraag, hoe
te handelen, indien een dienaar des Woords zich leent
voor de functie van legerpredikant in vasten dienst, neemt
de synode een voorstel aan van Ds van Otterlo, luidende:

de synode besluit: over de vraag, hoe gehandeld dient te
worden, indien een dienaar des Woords zich vinden laat
voor een benoeming tot legerpredikant in vasten dienst,
geen uitspraak te doen, wijl niet gebleken is, dat deze
zaak niet in de mindere vergaderingen kan afgehandeld
worden.

Ten opzichte van de verzorging der militairen worden
enkele voorstellen ingediend die aanleiding geven de com-
missie in de gelegenheid te stellen zich met deze voor-
stellen te beraden over een nadere formulering.

Thans wordt eerst behandeld een rapport van Com-
missie IV inzake het agendapunt: „Emeriti-predikanten
zonder vrijgemaakte kerk“. Na bespreking wordt door
de synode besloten:

1e. niet te voldoen aan het verzoek van de classis En-
schede, van de part. synode van Drente en de classis
Schiedam;

2e. van deze uitspraak mededeeling te doen aan de
classis Enschede, de roepende Kerk voor de e.v. part.
synode van Drente en aan de classis Schiedam.

Terugkeerend tot de bespreking van „de geestelijke
verzorging der Militairen“ komt de synode na bespreking
tot de volgende uitspraken:

De synode besluit:

dat ook voor onze doop- en belijdende leden, die naar
Indië vertrekken, of zich aldaar bevinden, de kerkelijke,
ambtelijke zorg niet mag nagelaten worden;

besluit:

a. uit te spreken, dat de kerken ook aan haar naar het
leger vertrekende leden alle mogelijke ambtelijke zorg
hebben te wijden;

b. de kerk van Batavia en andere kerken in Indië te
steunen in haar ambtelijken arbeid, die vooral met het
oog op de zich daar bevindende militairen verricht moet
worden en verzoekt de classis Groningen naast het ver-
leen van steun aan de kerk van Batavia ten behoeve
van den arbeid van Ds van der Stoep, de uitzending van
een of meer leenpredikanten naar de kerken in Indië
te bevorderen;

c. er bij de kerken op aan te dringen het werk van de
classis Groningen in dezen te steunen;

d. die classis te machtigen van de kerken twee collec-
ten per jaar voor dezen arbeid te vragen.

Inzake het Agendapunt „Deputaten belast met de gees-
telijke verzorging van de militairen“ besluit de synode:

a. dezen deputaten dank te zeggen voor den door hen
verrichtten arbeid, hen te ontheffen van deze taak en geen
nieuwe deputaten te benoemen;

b. aan de classis Groningen te verzoeken in overleg
met deze deputaten de loopende zaken van hun deputaat-
schap af te wikkelen en de rexeerende gelden voor den
door deze classis te verrichten arbeid ten behoeve van de
kerken in Indië aan te wenden;

c. de classis Groningen te verzoeken de bescheiden en
geldten dezer deputaten te controleren en daaromtrent
alsmede van al haar arbeid aan de e.k. generale synode
te rapporteeren.

Inzake het onder a genoemde van het hier betreffende
agendapunt: „Deputaten belast met de geestelijke ver-
zorging van Militairen“, adviseert Uw commissie, te be-
sluiten:

1. aan de classis 's-Gravenhage mededeeling te doen van
het feit, dat bij de synode bericht is ingekomen van de
Deputaten, belast met de geestelijke verzorging der mi-
litairen, dat zij door verschillende omstandigheden geen
rapport hebben kunnen indienen en mitsdien dat ook niet
aan genoemde classis kon worden toegezonden;

2. aan den Raad der Kerk van Rotterdam-Zuid mede-
deeling te doen, dat kennis werd genomen van zijn schrij-
ven d.d. 18 October 11. Inzake zijn bezwaren tegen de
verhouding, die ontstaan is tusschen de Deputaten, belast
met de geestelijke verzorging onzer Militairen en het
weekblad „De Wachter“, dat inmiddels in deze situatie
wijziging is gekomen, waardoor gemelde bezwaren auto-
matisch opgeheven zijn;

Inzake de ingekomen stukken, in verband met punt b
van dit punt Uwer agendum, stelt Uw Commissie Uw
vergadering voor te besluiten:

1e. Aan de classis Arnhem en de particuliere synode
van Overijssel-Gelderland te berichten, dat kennis ge-
nomen werd van haar schrijven inzake het aan Deputaten,
belast met de geestelijke verzorging onzer militairen, te
richten verzoek om over te gaan tot het beleggen eener
conferentie tusschen garnizoenskerken, dat de Generale
Synode echter meent, dat deze (overigens zeer gewenschte)
conferentie op eigen initiatief kan en derhalve ook
behoort plaats te hebben.

2e. Aan de kerk van Semarang en Batavia bericht te
zenden omtrent het, inzake door hem bij de synode inge-
zonden verzoek, genomen besluit.

3e. Aan de kerken, welke zich in verband met de gees-
telijke verzorging van de militairen tot de synode heb-
ben gericht, mededeeling te doen van de inzake deze ma-
terie genomen besluiten“.

Zitting van Donderdag 18 November.

De praeses opent de morgenvergadering, hij laat zin-
gen Ps. 66: 9 en 10, leest Ps. 66: 11—20 en gaat voor
in gebed.

Na het appel nominaal worden „acta“ van vorige zit-
ting vastgesteld.

Dan wordt in behandeling genomen het rapport van
Commissie II inzake punt 5 van het agendum betreffende
de positie der prae-adviseurs ter Synode; rapporteur Ds
van Otterlo.

Bij de behandeling hiervan komt ter sprake het rapport
dat door de deputaten, benoemd door de Generale Synode
van Groningen, over deze materie bij de kerken was in-
gezonden. Naar aanleiding van dit rapport der deputa-
ten hadden verschillende kerken zich tot de Synode ge-
wend. Meerdere daarvan groepeerden zich rondom het
voorstel van de kerk van Nieuwendam-Amsterdam N.,
waarin gevraagd wordt, dat er besloten zal worden om
te blijven bij den algemeenen regel, om, zoo bij het af-
werken van de agenda men tot het inzicht komt, dat voor
eenig punt hulp van buiten de vergadering noodig of ge-
wenscht is, dan voor de behandeling van dat punt raad
te vragen, met dien verstande, dat de raadgevers de ver-
gadering van de synode of van een harer commissies ver-
laten, wanneer dit punt is afgehandeld. Bij de bespreking